

Landsorganisasjonen i Norge

HER

Deres ref.:
05/02643-002 010745/05 443.12

Vår ref.:
05416bh

Dato:
22. desember 2005

HØRING- NY FORSKRIFT OM VERN MOT STØY PÅ ARBEIDSPLASSEN

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) viser til brev datert 10.11.05, hvor det bes om forbundenes innspill til Arbeidstilsynets utkast til ny forskrift om vern mot støy på arbeidsplassen.

Innledende merknader

MFO er særst opptatt av de helsemessige og arbeidsmiljømessige utfordringer støyproblemer på arbeidsplassen medfører.

MFO bistår medlemmer i et økende antall støy-relaterte saker, i alt fra bistand i yrkesskade/uførhetssaker i trygdesystemet, til fokus på støyproblematikk i dialog med arbeidsgivere. Vi vil særlig trekke fram det gode samarbeidet MFO har etablert med NTO, som ansvarlig arbeidsgiverorganisasjon for teatre og orkestre. Samarbeidet omfatter kartlegging av problemområder, igangsetting av ulike tiltak, samt bevisstgjøring av arbeidsgiver og ansatte om de helseskader som er forbundet med støyproblematikk.

MFO er derfor glad for at det iverksettes en mer detaljert forskrift som følge av EUs direktiv om støy. I praksis har dagens forskrift vært helt avhengig av Arbeidstilsynets omfattende kommentarer til forskriften for å kunne være et aktivt arbeidsmiljøredskap i de enkelte virksomheter.

Vi er også glad for at EUs direktiv er et minimumsdirektiv. På flere områder har de norske bestemmelsene, spesielt gjennom Arbeidstilsynets kommentarer, bedre bestemmelser enn direktivet. Generelt vil MFO framheve at eksisterende bedre bestemmelser bør videreføres i den nye forskriften.

MFO forstår det slik at den nye forskriften er ment å erstatte både eksisterende forskrift og Arbeidstilsynets kommentarer til forskriften. Hvis dette er tilfelle, savner vi elementer og konkretiseringer i de eksisterende kommentarene til forskriften inntatt i den nye forskriften. Dette vil kommenteres særskilt under de enkelte punkter i MFOs høringssvar.

MFO vil videre vise til Europa-parlamentet og Rådet for den Europeiske union sine betraktninger, pkt. 13 om musikk- og underholdningsbransjens særlige karakteristika. Etter vårt

syn åpner dette for egne bestemmelser i forskriften for musikk- og underholdningsbransjen. MFO vil sterkt anmode LO om å fremme forslag om egne bestemmelser for musikk- og underholdningsbransjen, og vil avslutningsvis i høringssvaret argumentere for dette.

Forslaget til ny forskrift

Vi ser at forslaget til ny forskrift framstår som mer konkret, ved at elementer av dagens kommentarer er bearbeidet og innarbeidet i selve forskriften.

I hovedsak er dette gjort på en gjennomgående tilfredsstillende måte.

Vi vil likevel gjøre oppmerksom på at konkretiseringer som nå er inntatt i Kommentarer til forskrift, spesielt til bestemmelsene i paragrafer 5, 6, 7 og 8 er mer detaljerte og utfyllende enn forslaget til ny forskrift.

Vi ber LO vurdere å anbefale Arbeidstilsynet om å ta inn flere av konkretiseringene i nåværende kommentarer i den nye forskriften.

Særlig om forslag til forskrift § 8 sett i relasjon til Kommentarer til forskrift, til § 8 om grenseverdier/toppverdier

I forslag til ny § 8 videreføres dagens grenseverdi på toppverdi av lydtryknivå på 130 dB (C). I kommentarer til dagens forskrift § 8 redegjøres det for ulike måleverdier etter standardiserte instrumentdempinger med "FAST" og "PEAK". Videre redegjøres det for overgang til måling etter "PEAK", og en overgangsfase på 5 år med tillatt måling etter "FAST", med grenseverdi satt til 110dB(A).

Spesielt innen tradisjonell symfonisk musikk vil en videreføring av begrensningen satt til 110 dB(A) målt etter "FAST" være viktig å videreføre. Lydnivåene er her sterkt fluktuerende, med en tidskurve med mer og mindre skarpe topper og daler. Selv om fastsatt toppverdi på 130 dB (C) målt etter PEAK generelt er en viktig bestemmelse, vil den i liten grad gi egnet beskyttelse for orkerstermusikere. Fram til i dag har målinger og tiltak ved grenseverdien 110 dB(A) målt etter "FAST" vist seg å være en viktig grense for å ivareta spesielt orkerstermusikerens arbeidsmiljø og beskyttelse mot støyskader.

MFO ber LO fremme krav overfor Arbeidstilsynet om at ny forskrift må videreføre eksisterende grense/toppverdi på 110 dB(A) målt etter "FAST". Alternativt kan denne bestemmelsen tas inn i særskilte bestemmelser for musikere, som vi argumenterer for under.

Egne konkretiserte bestemmelser for musikk- og underholdningsvirksomhet

Musikere er spesielt utsatt for, og svært sårbare for skader forårsaket av støy. For det første arbeider mange av våre medlemmer på arbeidsplasser med et konstant høyt lydnivå, også med særskilte "topper". For det andre har musikere et arbeid hvor man i et støyende miljø-aktivt skal lytte til og ta inn lydbilder. I dette lydbildet skal man aktivt høre og tilpasse egen lydproduksjon inn i helheten, analysere og ha stor oppmerksomhet både på helhet og enkeltelementer. Disse forholdene sammenlagt medfører at musikere i mange situasjoner bevisst og som en del av arbeidsutførelsen aktivt må lytte og ta inn lydbilder der andre yrkesutøvere i større grad kan beskytte seg mot støykilder.

Når musikere blir skadet av støy, blir dessverre konsekvensene ofte mye inngripende enn for andre yrkesutøvere. Å bli støyskadet med nedsatt hørsel og/ eller tinnitus og andre skader er

alvorlige for alle. For musikere vil det i tillegg si at svært ofte vil arbeidssituasjonen bli uoverkommelig å være i, da ubehaget og/ eller de faglige prestasjonene medfører for dårlig fungering. Vi opplever at medlemmer med lang utdanning og omfattende yrkeserfaring innen musisk aktivitet fra en dag til en annen ikke lenger er i stand til å utøve sin profesjon på grunn av skader.

I tillegg til den direkte skaden på grunn av støy vil musikere med støyskader ofte få store psykiske problemer. Å måtte oppgi en valgt yrkesvei, gjerne med lang utdanning og stor profesjonsidentitet vil fort medføre store psykiske belastninger som over tid kan være like hemmende og skadelig som selve støyskaden.

Musikere utfører sitt arbeid i et bredt samfunnspekter. Vi har innledningsvis pekt på det gode samarbeidet MFO bl.a har etablert med NTO, som er arbeidsgiver for teatre og orkestre. Svært mange musikere arbeider i andre sektorer, hvor arbeidsgiver ikke primært har kunnskap og kjennskap til musikers særegne utfordringer vedr. støy. I den kommunale regien foregår både musikk- og kulturskoleundervisning og ordinær musikkundervisning i skolen, ofte i lokaler som er lite egnet for musikkframføring/produksjon. I det private markedet varierer det kraftig, fra arbeidsgivere og arrangører med omfattende kunnskap, vilje og evne til å ta musikers støytutfordringer på alvor, til de mer useriøse aktører.

Europaparlamentet og Rådet for den europeiske union har vedtatt minimumsforskriftene vedr. støy med en rekke betraktninger. MFO vil spesielt henviser til betraktning 13 som i dansk oversettelse lyder:

”De særlige karakteristika ved musik- og underholdningsbrancherne nødvendiggjør praktiske retningslinjer for at sikre effektiv anvendelse af de bestemmelser, som er fastsat i dette direktiv. Medlemsstaterne bør have ret til en overgangsperiode til at udforme en adfærdskodeks med praktiske retningslinjer, der vil hjælpe arbejdstakere og arbejdsgivere i disse brancher til at opnå de beskyttelsesniveauer, som er fastsat i dette direktiv.”

MFO vil anmode LO om å be Arbeidstilsynet å innta særegne, konkrete bestemmelser i den norske forskriften, alternativt utvikle autorative kommentarer spesielt rettet mot musikk- og underholdningsbransjen.

Under forrige punkt i høringssvaret argumenterte vi for videreføring av grenseverdi av stor betydning for orkestermusikere, noe som naturlig vil kunne ivaretas i egne bestemmelser for musikk- og underholdningsindustrien.

Vi vet også, basert i forskning og praksis, at praktiske tiltak som i mange tilfelle har god støydempende virkning enten ikke virker eller i verste fall har motsatt effekt i arbeidssituasjonen til musikere. Kravene til utvikling av, utprøving av og iverksetting av vernemekanismer er derfor særs viktig innen disse virksomhetene.

Andre områder slike særskilte bestemmelser kan omfatte, er f.eks plassering av musikere i et orkester, bestemmelser om bestemte typer individuell beskyttelse, konkrete bestemmelser om måling/kartlegging m.m.

Vi henviser videre til FIM (International Federation of Musicians) sine dokumenter vedr. innføringen av det EU-direktivet. Dokumentene er vedlagt dette høringssvaret. Som vi innledet dette punktet med, er musikere etter vår mening særlig utsatt for støyskader. FIMs dokumenter underbygger og dokumenterer denne påstanden, samtidig som dokumentet peker på flere konkrete bestemmelser som vil avhjelpe musikers støyproblemer vesentlig.

Gjeldende Kommentarer til forskriften, samt de konkrete forslag FIMs rapport inneholder, vil etter vår mening danne et godt grunnlag for utvikling av konkrete og ivaretagende bestemmelser for musikk- og underholdningsindustrien.

MFO ber LO om å støtte kravet om at det utarbeides egne bestemmelser for musikk- og underholdningsindustrien, enten i selve forskriften eller ved utarbeidelse av autorative kommentarer til forskriften.

MFO ber videre LO om å oversende som vedlegg til sin høringsuttalelse vedlagte dokumenter fra FIM til Arbeidstilsynet, og å henwise til de konkrete forslag og temaer disse dokumentene omtaler som grunnlag for konkretiserte bestemmelser for musikk- og underholdningsindustrien.

Frilansere/ Selvstendig næringsdrivende

Den foreslåtte forskriften har sin hjemmel i Arbeidsmiljøloven. Innledningsvis henvises det til lov av 1977. MFO antar at henvisning korrigeres til nylig vedtatt lov.

Fra MFOs side gjenstår derfor en av de største utfordringene for musikk- og underholdningsbransjen. Svært mange av våre medlemmer utfører sitt arbeid som selvstendig næringsdrivende/frilansere, hvor mange er i oppdragsforhold som faller utenfor Arbeidsmiljølovens bestemmelser og derved også forskriftens omfang.

Det er også i denne delen av utøverfeltet at vi møter de fleste useriøse aktører på oppdragsgiversiden. Dette stiller våre medlemmer i en meget vanskelig situasjon når det gjelder muligheten til å ivareta egen helse og sikkerhet.

Vi mener de bestemmelser som gjelder for ansatte musikere også bør gjøres gjeldende for de musikere som opererer som selvstendig næringsdrivende/ frilansere. MFO har ikke satt seg inn i hvordan dette konkret kan gjøres, og har heller ikke den nødvendige kompetanse til dette. Vi mener likevel at temaet er så omfattende at Arbeidstilsynet bør utfordres til å se nærmere på dette.

Vi ber LO vurdere å fremme for Arbeidstilsynet en anmodning om å undersøke muligheten for å tilpasse forskriften, evt. særskilte bestemmelser for musikk- og underholdningsindustrien, slik at den gjøres gjeldende også for selvstendig næringsdrivende/oppdragstakere. En mulighet er å selvstendig lovfeste deler av innholdet, evt. etablere forskriften med parallell henvisning til annet lovverk, f.eks deler av helselovgivningen.

Med vennlig hilsen

Musikernes fellesorganisasjon

Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Arnfinn Bjerkestrand /s/

Forbundsleder

Bård Hogstad

Forbundssekretær